

શ્રી શિક્ષા - મુક્તિ સમ્યગ્ જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

દ્વિતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૯

પ્રશ્ન પત્ર

ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં.

પ્રશ્ન- ૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

૧. અંગોપાંગ નામકર્મ જુદા જુદા રચના કરે.
૨. પ્રમાણે તેઓ અધ્યયન અધ્યાપનમાં લાગ્યા.
૩. નદીઓ સાથે સીતા અને સીતોદા વહે છે.
૪. તપના બળના..... જેમના કર્મરૂપ રજ તથા મળ નાશ પામ્યાં છે.
૫. સ્વાધ્યાય કરનાર તેમજ સ્વાધ્યાય..... બંને નું એકાંતે કલ્યાણ જ થાય છે.
૬. ભરત અને ઐરાવત ક્ષેત્રનો સમાવેશ..... ક્ષેત્ર માં થાય છે.
૭. ધર્મની આરાધના એકાંત આત્માના હિતમાટે સાધકે કરવાની છે.
૮. વ્રતમાં એક પ્રતિક્રમણ સહિત દસ સામાયિક એક સાથે કરવાનો વ્યવહાર છે.
૯. એના સ્વાધ્યાયમાં મરજીવા ફુલકી મારે એને શ્રુતસાગરમાંથી રત્નો મળે.
૧૦. અજિતનાથ ભગવાનનું જોડલું મને હર્ષ આપો.
૧૧. તીર્થંકર નામકર્મનો છદ્મસ્થને ન હોય એનો ઉદય કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્તિ પછી જ થાય છે.
૧૨. સામાયિકમાં મન-વચન-કાયાનાં..... લાગવાની સંભાવના હોય છે.
૧૩. જીવોનું શરીર નામકર્મના ઉદયથી ઠંડા પ્રકાશ સ્વરૂપે ચમકે છે.
૧૪. મેતાર્ય ને વાસ્તવિકતા સમજાઈ ગયા પછી તેઓ પક્કડ રાખનારા ન હોતા.
૧૫.ક્ષેત્રનો સમાવેશ થાય છે જે જર્ણૂપના બરાબર મધ્યમાં છે.
૧૬. નામ કર્મના ઉદયથી સર્વ લોકો તેના વચને માન્ય કરે છે.
૧૭. ધર્મ કથા વિકારની ઉત્તેજનાને શાંત કરે છે.
૧૮. આકાશ જેમ અનંત તેમ પણ અનંત.
૧૯. અભ્યાસ જે છે તે પણ માણસની પછવાડે ચાલતો આવે છે.
૨૦. કુંભાર દુધ વિગેરે માટે સુઘટ,સારા, સુંદર ઘડા પણ બનાવે અને મદિરા વિગેરે માટે કુઘટ પણ બનાવે છે.

પ્રશ્ન- ૨ એક શબ્દમાં જવાબ લખો -

૧૫

૧. કયા બ્રાહ્મણના આમંત્રણથી મેતાર્યસ્વામી એ યજ્ઞ માં ભાગ લેવા અપાપાપુરી આવ્યા ?
૨. કયા કર્મ ના ઉદયથી જીવને સાધારણ શરીર પ્રાપ્ત થાય છે ?
૩. અસદ્ માર્ગથી આવ્યાને પાછો કોણ વાળે છે ?
૪. પૌષ્ઠને વિષે ઉપવાસ એટલે શું ?
૫. સામાયિક કરવાનો સમય હોય, તેમ છતાં સામાયિક ન કરે અથવા વીસારી મુકે તો કયો અતિચાર લાગે.
૬. રક્તા-રક્તવતીનદીઓ કયા સમુદ્રને મળે છે ?
૭. યજ્ઞ રૂપી આયુધવાળો યજમાન શીઘ્રતાથી કયાં જાય છે ?
૮. સોળ વિજયોની ૩૨ નદીઓને પ્રત્યેકને કેટલો પરિવાર છે ?
૯. સૂર્યના વિમાનરૂપ રહેલા બાદર,પર્યાપ્ત પૃથ્વીકાય જીવોને કયા નામકર્મનો ઉદય હોય છે.
૧૦. કયા વ્રતમાં સર્વ વ્રતો અને સર્વ નિયમોનો ધીમે ધીમે સંક્ષેપ કરવાની ટકોર કરવામાં આવી છે.
૧૧. પ્રભુએ બતાવેલા ઉપાયોમાં એક ઉપાય આ છે ?
૧૨. કયો શ્રાવક દરરોજ સંધ્યાનું પ્રતિક્રમણ કરીને સ્વાધ્યાય કરતા હતા ?
૧૩. કોણે પોતે નરકમાં જવાના છે એ જાણીને ભ. મહાવીર પાસે જઈ નરક ગતિને ટાળવા માટે નો ઉપયા પૂછ્યો ?
૧૪. ઘરમાં હવે કોણી જરૂર રહી નથી ?
૧૫. અંગ, ઉપાંગ અને અંગોપાંગની નિયત સ્થાને કયો નામકર્મ રચના કરે છે ?

પ્રશ્ન - ૩ નીચે આપેલા શબ્દો ના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) સુકચં ૨) વવગચ ૩) નઈઓ ૪) અક્રિમાઈ ૫) બલહિંપિ ૬) પુખ્ખો ૭) કુણઉ ૮) સીઓયા ૯) દાયયા
- ૧૦) સુન્તહારસમં ૧૧) પતેય ૧૨) દિવ ૧૩) લલ્હિ ૧૪) ભવદુગે ૧૫) વીરિએ ૧૬) વચ્ચ ૧૭) અભિનેહિં
- ૧૮) લોહિ ૧૯) સિરિ ૨૦) તિ

પ્રશ્ન - ૪ જોડકા જોડો (ફક્ત બી નો નંબર લખો)

A	B	A	B
૧) આકાશ	૧) ઐરાવતદોષ	૬) નંદિષેષ	૬) દત્તવિષ
૨) આલસ	૨) અજિત-શાંતિ સ્તવ	૭) રક્તાવતી	૭) પાતાળ
૩) વત્સભૂમિ	૩) ૩૨ નદીઓ	૮) ધના શેઠ	૮) સ્થિર નામકર્મ
૪) દાંત	૪) નિર્ધામણ	૯) સંચારક	૯) મકાન
૫) ઉપભોગ	૫) કરળકા	૧૦) ૧૬ વિજય	૧૦) પાટ કાંબલા

૧૦

પ્રશ્ન-૫ નીચે ના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

૧. દાનાદિ સાંચ લક્ષ્યાઓને અટકાવનાર અંતરાય કર્મ કેટલા પ્રકારે છે ?
૨. અજિતનાથ અને શાંતિનાથ બન્ને ભગવાનનું નામ એક સાથે કેટલી ગાથામાં આવેલ છે ?
૩. મેતાર્ય ગણધર ની છબ્રસ્થાવસ્થા કેટલી ?
૪. ગંગા, સિંધુ આ નદીઓ કેટલા હજાર નદીઓ સાથે સમુદ્રમાં જાય ?
૫. ઉચ્ચ ગોત્ર કેટલા પ્રકારે ?
૬. ૧૬ વિજયો માં કેટલી નદીઓ છે ?
૭. દેસાવગાસિક વ્રતમાં કેટલા સામાયિક એક સાથે થાય ?
૮. પૌષધવ્રત માં કેટલા અતિચાર લાગે ?
૯. ૪૮-૫૦-૫૧ આ ત્રણ ગાથામાં ત્રસની કેટલી પ્રકૃતિઓ બતાવી (જણાવી) છે ?
૧૦. અજિત શાંતિ સ્તવ માં સંયમ કેટલા પ્રકારે કહેલ છે ?

પ્રશ્ન - ૬ નીચે ના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (✗) તે જણાવો

૧૦

૧. હિમવંત ક્ષેત્રમાં રક્તા અને રક્તાવતી નદીઓ છે.
૨. સામાયિકમાં મન,વચન,કાયાના પાત્રીસ દોષ લાગવાની સંભાવના હોય છે.
૩. પૌષધ આહારાદિ ભેદે ચાર પ્રકારનું છે.
૪. આજે પશ્ચિમની હવામાં આપણી રહેણી કરણી બદલાઈ ગઈ.
૫. અગ્નિકાચના જીવો સ્વયં ઉષ્ણ છે તેથી ત્યાં આતપ નામ કર્મનો ઉદય નથી.
૬. મેતાર્ય ગુણધર ઉમરના ૬૨ માં વર્ષે શિષ્યો સાથે રાજગૃહી પધાર્યા.
૭. જે કર્મના ઉદયથી પોતાના શરીરના અવયવોથી પોતેજ દુઃખી થાય, હણાય તે અપઘાત નામ કર્મ.
૮. જે કર્મના ઉદયથી જીવને સાધારણ શરીર પ્રાપ્ત થાય તે અસાધારણ નામ કર્મ છે.
૯. આત્માની નિર્મળતા પ્રાપ્ત કરવા માટે શુદ્ધિ જાળવવી અત્યંત આવશ્યક છે.
૧૦. મોક્ષના મુળરૂપ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રને પમાડનારા અને સ્તુતિ કરેલા તે પૂજ્ય અજિતનાથ અને શાંતિનાથ ભગવાનના ચરણો મને શિવસુખ આપનાર થાઓ.

પ્રશ્ન - ૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

૧. ધર્મ કથાનું સ્થાન ઘર ઘરમાં ટી.વી. એ લઈ લીધું છે.
૨. શર્યા તે ઉપકરણ સહિત સાડા ત્રણ હાથ લાંબી હોય.
૩. અભ્યંતર ક્ષેત્રમાં વહેતી નદીઓ પણ અભ્યંતર નદીઓ કહેવાય છે.
૪. યજ્ઞ રૂપી ચાચુધવાળો યજમાન શીઘ્રતાથી સ્વર્ગ લોકમાં જાય છે.
૫. ક્રોધનો અભિપ્રાય સાંભળીને તત્કાળ તે ચાર્પને જાતિ સ્મરણ જ્ઞાન થયું.
૬. આ સભાને પન સુખની વૃદ્ધિ આપો અને મને સંયમમાં આનંદ આપો.
૭. બાદર નામ કર્મના ઉદયથી જીવો બાદર એટલે સ્થૂલ થાય છે.
૮. શુદ્ધ પૌષધ ધર્મની આરાધના એકાંત આત્માના હિતમાટે સાધકે કરવાની છે.
૯. આ કાલમાં દીક્ષા અને સામયિક જે છે તે અભ્યાસ માત્ર છે.
૧૦. સ્વાધ્યાય આપણા જીવનનું એક અંગ હોવું જ જોઈએ.

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો

૧૫

૧. પૌષધ વ્રતના અતિચાર સમજાઓ. ૨) અંતરાય કર્મ સમજાઓ. ૩) મેતાર્ય ગણધર ની શંકા નુ સમાધાન લખો.
૪. જંબુદ્વિપના બાહ્ય, મધ્ય અને અભ્યંતર ક્ષેત્ર સમજાઓ. ૫) ધર્મદાસ શ્રાવકનું જીવન સમજાઓ

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com